

Bruxelles, 17 noiembrie 2017
(OR. en)

14365/17

COMPET 763
IND 309
MI 828

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	<i>Pregătirea Consiliului Competitivitate din 30 noiembrie și 1 decembrie 2017</i> Strategia industrială a UE pentru viitor a) Raportul Președinției

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor un raport din partea Președinției în atenția Consiliului Competitivitate privind „Viitorul industriei europene: situația actuală și perspective”, în vederea reuniunii Consiliului Competitivitate din 30 noiembrie 2017.

VIITORUL INDUSTRIEI EUROPENE:**SITUAȚIA ACTUALĂ ȘI PERSPECTIVE****RAPORTUL PREȘEDINȚIEI**

Industria europeană este lider mondial în multe domenii și asigură locuri de muncă pentru milioane de oameni. În același timp, însă, aceasta se confruntă cu provocări pe fundalul schimbărilor rapide din mediul de afaceri și cel tehnologic, iar concurența la nivel mondial este mai intensă decât oricând. Competitivitatea industriei europene depinde în mod nemijlocit de capacitatea ei de a se adapta și a inova în permanență investind în noi tehnologii, digitalizându-și baza industrială și efectuând tranziția către o economie durabilă, circulară, cu emisii scăzute de dioxid de carbon.

În urma exprimării în cadrul Consiliului European¹, al Consiliului², al Parlamentului European³ și de către părțile interesate⁴ a necesității unei strategii industriale ambițioase pe termen lung, Comisia a prezentat, la 13 septembrie 2017, o strategie reînnoită privind politica industrială a UE. Comunicarea reprezintă un mesaj important pentru industria europeană și un prim pas util în direcția elaborării unei strategii industriale holistice a UE. Cu toate acestea, ea își asumă doar o atitudine prudentă cu privire la stabilirea unei abordări strategice pe termen lung și nu oferă decât o amplă trecere în revistă a inițiativelor deja întreprinse de Comisie sau în curs de pregătire. De asemenea, inițiativa reiterează obiectivul de a mări contribuția industriei la PIB la 20 % până în 2020, fără a oferi însă noi obiective pe termen lung.

¹ Documentul EUCO 8/17, punctul 15.

² Documentul 9760/17.

³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+MOTION+P8-RC-2017-0440+0+DOC+XML+V0//RO>

⁴ Declarația comună a Coaliției Industry4Europe: <http://www.unife.org/news/152.html> și documentul de poziție: <http://www.unife.org/news/170-for-an-ambitious-eu-industrial-strategy-going-further.html>. Documentul de poziție BUSINESSEUROPE: https://www.buinessurope.eu/sites/buseur/files/media/reports_and_studies/building_a_strong_and_modern_european_industry_-_compressed_for_web_and_sending.pdf

Industria europeană are nevoie de o politică pe termen lung orientată către viitor, cu orizont 2030 și dincolo de această dată, care să țină seama de punctele forte și de diversitatea actualei baze industriale din statele membre și să capteze oportunitățile apărute în megatendințele care pot fi identificate de pe acum în domeniile digitalizării, energiei și tehnologiilor durabile. Acesta este motivul pentru care, **la 30 noiembrie 2017, Consiliul Competitivitate își va reitera apelul lansat Comisiei în vederea elaborării în continuare a unei strategii industriale cuprinzătoare a UE, cu accent pe orizontul 2030 și pe perioada următoare, care să includă obiective strategice pe termen mediu și lung pentru industrie și să fie însoțită de un plan de acțiune care să conțină măsuri concrete.**

Pentru a aduce contribuții și idei noi pentru această strategie pe termen lung, Grupul de lucru la nivel înalt pentru competitivitate și creștere și Grupul de lucru pentru competitivitate și creștere din cadrul Consiliului au analizat comunicarea publicată de Comisie și **au identificat elementele care ar trebui luate în considerare atunci când va fi elaborată o strategie industrială ambițioasă a UE.** În plus față de strategie, competitivitatea industrială a UE trebuie să fie luată în considerare atunci când se elaborează noi acte legislative în toate domeniile de politică relevante ale UE.

Măsurile de politică care necesită atenție pe termen lung pot fi rezumate după cum urmează:

- Finalizarea pieței unice pentru bunuri și servicii, inclusiv a pieței unice digitale și a pieței interne a energiei, reprezintă o condiție prealabilă esențială pentru o industrie prosperă în Europa.
- Valorificarea pe deplin a beneficiilor transformării digitale aflate în centrul celei de a patra revoluții industriale, alegerea unor activități accelerate acolo unde Europa are avantaje și accelerarea distribuirii de tehnologii disruptive și de noi modele de afaceri inovatoare în cadrul rețelelor valorice industriale.
- Administrarea și promovarea unui cadru comercial internațional modern și bazat pe norme, care să permită industriei UE să participe la lanțurile valorice globale în condiții de concurență echitabile, oferind, în același timp, garanția că UE rămâne o destinație atractivă pentru investițiile străine.
- Axarea politicii în materie de inovare și a investițiilor din următorul CFM pe schimbările prin care trece în prezent industria – digitalizarea și tranziția către tehnologiile durabile – asigurând, totodată, o mai bună direcționare și o mai mare complementaritate a programelor de finanțare.
- Punerea în aplicare a deciziilor și angajamentelor UE în ceea ce privește politica în domeniul climei și al energiei în așa fel încât acestea să genereze noi oportunități de afaceri pentru industria UE și să îi imprime un avantaj competitiv la nivel mondial.
- Dezvoltarea și punerea în aplicare în continuare a strategiei industriale a UE trebuie să fie favorabile incluziunii și să implice activ toate părțile interesate. Progresele înregistrate în punerea în aplicare a strategiei trebuie să fie monitorizate periodic în cadrul reuniunilor de primăvară ale Consiliului Competitivitate și ale Consiliului European, începând din 2018. Dacă este necesar, strategia ar trebui să fie adaptată pentru a răspunde evoluției condițiilor cu care se confruntă industria.

Pentru a dispune de o descriere obiectivă a **impactului integrării politicii industriale în cadrul inițiativelor strategice ale UE întreprinse de la începutul anului 2015, Consiliul Competitivitate** va reitera, la 30 noiembrie 2017, **apelul său adresat Comisiei în mai 2017 de a prezenta o evaluare a impactului respectiv. Pe baza acestei evaluări, Comisia ar trebui să propună modalități prin care integrarea competitivității industriale ar putea fi mai eficace.**

Prezentul raport este o sinteză a Președinției bazată pe informațiile furnizate de statele membre. Președinția estoniană invită președințiile viitoare, dar, mai important, serviciile Comisiei, să utilizeze propunerile furnizate de statele membre drept una dintre bazele dezvoltării în continuare a unei strategii industriale a UE pe termen lung. Trebuie să se acorde o atenție specială elaborării unor obiective pe termen lung pentru politica industrială a UE, temă în legătură cu care au demarat discuțiile în cadrul Grupului la nivel înalt pentru competitivitate și creștere.

O PIAȚĂ UNICĂ APROFUNDATĂ ȘI MAI ECHITABILĂ: CAPACITAREA CETĂȚENILOR ȘI A ÎNTREPRINDERILOR

Buna funcționare a pieței unice este unul dintre elementele esențiale pentru o industrie prosperă în Europa. Funcția acesteia este de a facilita și de a deschide calea pentru o industrie inteligentă, inovatoare și durabilă. După cum s-a subliniat în cadrul Consiliului European din iunie și din octombrie 2017, vor fi necesare eforturi în viitor din partea UE și a statelor membre în ceea ce privește aprofundarea și punerea în aplicare a pieței unice și a pieței unice digitale, precum și respectarea legislației aferente, inclusiv ulterior strategiilor actuale privind piața unică și piața unică digitală. Ar trebui pus un accent deosebit pe:

- **Crearea unui cadru juridic clar și coerent:** ar trebui depuse mai multe eforturi pentru a crea un cadru juridic care să încurajeze schimburile comerciale transfrontaliere și să asigure securitatea juridică. Comisia ar trebui să utilizeze instrumente care favorizează integrarea pieței, elimină fragmentarea și reduc costurile de conformare, în special prin combinarea măsurilor de reglementare și a armonizării specifice cu recunoașterea reciprocă în cadrul legislației UE.
- **Comerțul transfrontalier cu servicii,** rămâne scăzut, în pofida celor 10 ani de existență a Directivei privind serviciile. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a le permite IMM-urilor să își desfășoare activitatea la nivel transfrontalier. Acestea presupun un accent mai puternic pe punerea în aplicare și pe asigurarea respectării legislației, precum și pe adoptarea unor măsuri legislative suplimentare în măsura necesității, având în vedere perspectiva de afaceri și ținând seama de toate cerințele relevante asociate cu extinderea activităților lor dincolo de granițe.

- **Reglementarea inteligentă** ca o condiție prealabilă pentru dezvoltarea cu succes a pieței unice: pentru a contribui la competitivitatea UE, mediul de reglementare din Europa trebuie să fie favorabil inovării și orientat către viitor. Principiile reglementării inteligente ar trebui să fie respectate îndeaproape atunci când se analizează oportunitatea unor noi reglementări sau a unor modificări ale reglementărilor în vigoare. Orice noi propuneri legislative ar trebui să se bazeze pe evaluări de impact exhaustive, iar creșterea sarcinii de reglementare și a sarcinii administrative ar trebui menținută la minimum. În sfârșit, ar trebui să fie puse în aplicare o evaluare și o adaptare ex-post a legislației existente (de exemplu pe baza unor evaluări ale costurilor cumulate diferențiate pe sectoare, efectuate la cererea Comisiei Europene).
- Aplicarea **principiului înregistrării unice** în cazul **serviciilor publice digitale transfrontaliere** esențiale în vederea sprijinirii industriei pentru ca aceasta să beneficieze pe deplin de libertățile pieței unice: Astfel cum s-a remarcat în **declarația de la Tallinn privind e-guvernarea**⁵, aplicarea acestui principiu ar trebui să se bazeze pe rezultatele proiectelor pilot. În plus, **Cadrul european de interoperabilitate și Planul de acțiune privind interoperabilitatea**, care sunt relevante pentru serviciile transfrontaliere prestate în interiorul pieței unice, trebuie să fie puse în aplicare până la sfârșitul anului 2021, astfel cum au solicitat instituțiile UE. Tranziția către o **economie bazată pe date** necesită pregătire la toate nivelurile, iar Comisia trebuie să țină seama de acest aspect în strategia sa și să stabilească obiective clare pe termen mediu și lung.
- Comisia a efectuat sau este în prezent în curs de efectuare a unor **evaluări ale costurilor cumulate și a unor verificări ale adecvării**, în special în legătură cu o serie de sectoare mari consumatoare de energie. Până în prezent, nu a fost finalizată nicio măsură clară de politică. **Comisia ar trebui să propună recomandări concrete de politică pe baza acestor analize.** Procesul de selectare a altor sectoare pentru evaluarea costurilor cumulate și pentru verificarea adecvării ar trebui să țină seama de impactul pe care sectoarele respective îl vor avea asupra unei tranziții eficiente către sustenabilitate și digitalizare.

⁵ Semnată la 6 octombrie 2017 la Tallinn [https://www.eu2017.ee/sites/default/files/2017-10/Tallinn_eGov_declaration.pdf]

- **Punerea în practică a eforturilor pentru o reglementare adecvată:** Scopul REFIT ar trebui să fie simplificarea procedurilor existente, abordarea costurilor inutile și eliminarea sarcinii administrative, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), fără a compromite obiectivele de politică. Astfel, propunerile legislative ar trebui să țină seama de eforturile anterioare în materie de asigurare a respectării legislației, precum și de dovezile privind deficitele acumulate până în prezent, pentru a nu provoca daune și a nu împovăra baza industrială din Europa, respectând în același timp interesele publice relevante. Obiectivele platformei „Reducerea poverii administrative” ar trebui să fie asumate sub forma unei linii directoare la nivelul întregii Comisii.
- **Aplicarea implicită a principiului „a gândi mai întâi la scară mică”,** în special în cadrul programului privind o reglementare adecvată: scopul nu ar trebui să fie să se creeze numeroase excepții pentru IMM-uri, ci să se evalueze sistematic consecințele aplicării ex-ante a măsurilor de adecvare a reglementării pentru IMM-uri.
- **Stabilirea unor obiective clare pe termen lung pentru utilizarea SOLVIT în sprijinul industriei UE:** Ar trebui să se pună accentul pe îmbunătățirea în continuare a pieței unice prin utilizarea instrumentelor existente de soluționare a problemelor, cum ar fi SOLVIT. Problemele recurente și structurale identificate de SOLVIT ar trebui să fie abordate sistematic de către Comisie și de către statele membre prin luarea unor măsuri adecvate, astfel cum a solicitat Consiliul Competitivitate în concluziile sale din 29 februarie 2016 și astfel cum se prevede în Planul de acțiune pentru consolidarea SOLVIT, adoptat de Comisie la 2 mai 2017. Acest lucru ar trebui să amelioreze funcționarea pieței unice și să le permită întreprinderilor să beneficieze pe deplin de pe urma acesteia.
- **Asigurarea, prin intermediul viitoarelor propuneri privind supravegherea pieței, a unei aplicări stricte și uniforme a legislației armonizate privind produsele,** în vederea respectării pe deplin a normelor pieței unice a UE.

- **Certificare și standardizare:** Cooperarea pentru standardizare trebuie să se bazeze pe inițiativele care există deja la nivel național, iar acestea trebuie să fie completate la nivelul UE, atunci când este necesar. Acesta este un alt context propice pentru schimbul de bune practici, pentru a se asigura faptul că în statele membre nu există dublă reglementare și se recurge la utilizarea de excelență acolo unde condițiile au fost deja create. De asemenea, UE ar trebui **să încurajeze elaborarea unor standarde esențiale care să sprijine inovarea digitală la nivel transsectorial** (internetul obiectelor, tehnologiile de date, securitatea cibernetică, tehnologiile de tip cloud computing, tehnologia 5G), precum și dezvoltarea unor suporturi de testare și instalații de experimentare digitale pentru a stimula adoptarea și pentru a identifica lacunele în materie de standardizare. O mai bună conectare a inițiativelor naționale și intensificarea cooperării dintre autoritățile din domeniul standardizării în vederea elaborării unor proiecte transsectoriale. Întreprinderile ar trebui să se implice în mai mare măsură în elaborarea standardelor.

Competențe și formare

O forță de muncă competentă este nucleul competitivității industriei europene. În contextul globalizării și al transformării digitale rapide, nevoile industriei în materie de competențe și, implicit, cerințele pentru lucrătorii calificați se schimbă într-un ritm foarte alert. Viața profesională se orientează din ce în ce mai mult în funcție de tehnologie, fiind astfel necesară creșterea atât a nivelului cunoștințelor de specialitate de ultimă oră, cât și a competențelor digitale în sens mai larg. Ar trebui pus un accent prioritar pe:

- **Înzestrarea industriei cu competențele și aptitudinile necesare pentru susținerea și creșterea competitivității acesteia:** Educația, învățarea pe tot parcursul vieții, vizibilitatea competențelor, precum și legăturile dintre piața forței de muncă și nevoile actuale și viitoare din învățământ trebuie să ocupe un loc important pe agenda politică a UE. UE are nevoie de politici active privind piața forței de muncă și de investiții strategice în educație pentru a crea o ofertă durabilă de competențe care să corespundă în mod satisfăcător nevoilor pieței forței de muncă. Acest lucru necesită parteneriate active și eficiente între partenerii sociali, părțile interesate din domeniul educației și formării profesionale și angajatori.

- **Crearea de oportunități pentru învățarea pe tot parcursul vieții, mobilitatea între sectoare și mobilitatea între statele membre:** Evoluția rapidă a cerințelor în materie de competențe necesită existența unor oportunități de actualizare a competențelor pe parcursul întregii vieți profesionale, precum și posibilitatea de a valorifica educația și competențele anterioare în contexte noi. Cadrele naționale în materie de calificări contribuie la mobilitate pe piața forței de muncă atât în beneficiul angajatorilor, cât și al lucrătorilor. Cadrul european al calificărilor (CEC) susține mobilitatea de competențe între statele membre. Continuarea punerii în aplicare a CEC este necesară, la fel cum este și punerea în aplicare a inițiativei recent lansate sub denumirea „Parcursuri de actualizare a competențelor”.

Chiar dacă UE joacă un rol important în îmbunătățirea furnizării de competențe pentru o industrie în transformare, trebuie respectate competența statelor membre, modelele naționale ale pieței forței de muncă și autonomia partenerilor sociali.

MODERNIZAREA INDUSTRIEI PENTRU ERA DIGITALĂ

Digitalizarea se află în centrul celei de a patra revoluții industriale și, prin urmare, va transforma lumea pe măsură ce se desfășoară. **O transformare digitală de succes va fi una dintre condițiile prealabile necesare pentru a garanta competitivitatea industriei europene și pentru a asigura faptul că industria este un motor de stimulare a creșterii și a ocupării forței de muncă a UE în viitor.** Gradul de succes va depinde de angajamentul IMM-urilor și al industriilor tradiționale europene de a exploata pe deplin potențialul de creștere și de productivitate pe care îl oferă transformarea digitală în comparație cu restul lumii, precum și de angajamentul nostru de a sprijini și facilita acest lucru. Pentru aceasta, este nevoie de interacțiuni între diferite sectoare și actori, în special între sectorul digital și toate celelalte sectoare industriale, de cooperare între IMM-uri, întreprinderile cu capitalizare medie, marile întreprinderi și cercetători, dar și de o politică la nivelul UE mai bine coordonată, orientată către piață și către întreprinderi. În plus, transformarea digitală se bazează pe existența unui nivel înalt de securitate cibernetică drept catalizator pentru adoptarea pe scară largă a tehnologiilor cu potențial de transformare, cum ar fi internetul obiectelor.

UE ar trebui să ajusteze o serie de politici și instrumente astfel încât să crească la maximum impactul acestora, inclusiv prin favorizarea unui mediu de afaceri transfrontalier prin eliminarea unor restricții nejustificate rămase din „era hârtiei” în ceea ce privește localizarea datelor, să aleagă desfășurarea unor activități accelerate acolo unde Europa are avantaje și să accelereze distribuirea de tehnologii digitale emergente și de noi modele de afaceri inovatoare în cadrul rețelelor valorice industriale. În plus, măsurile noastre de politică ar trebui să încurajeze întreprinderile să combine în mod inedit cunoștințele de specialitate din domeniul afacerilor cu noile tehnologii, precum inteligența artificială, tehnologia blockchain, realitatea virtuală/augmentată. Miniștrii telecomunicațiilor au convenit că, pentru a fi în măsură să favorizeze digitalizarea și să asigure faptul că atât consumatorii, cât și întreprinderile se pot bucura de avantaje la nivelul tuturor sectoarelor industriale din Europa, statele membre trebuie să asigure o conectivitate planificată și să încurajeze apariția unor ecosisteme digitale bazate pe conectivitatea 5G.⁶ În plus, facilitarea creșterii unor ecosisteme de inovare și de afaceri și încurajarea apariției unor platforme digitale de generație următoare ar trebui să se afle în centrul politicii industriale a UE. Pentru aceasta este nevoie de investiții comune specifice, direcționate către cele mai promițătoare ecosisteme și platforme, precum și de o reglementare inteligentă, mai ales în ceea ce privește economia datelor din UE, precum și de o bună funcționare a pieței unice digitale.

Ar trebui pus un accent deosebit pe:

- Acțiuni care să **promoveze diseminarea și adoptarea tehnologiei și a inovării în producția industrială în rândul IMM-urilor**, multe dintre acestea neîncepând încă traseul lor către sisteme de producție digitalizate și către redefinirea modelelor lor de afaceri.
- Un **mediu de reglementare propice pentru crearea de valoare în economia digitală care să servească drept bază pentru un flux liber al datelor și al inteligenței artificiale**. Fluxul liber al datelor, și anume înlăturarea obstacolelor nejustificate din calea mobilității datelor la trecerea frontierelor geografice și a obstacolelor din calea mobilității datelor la nivelul sistemelor informatice, va favoriza mobilitatea datelor în Europa și, prin urmare, va elibera întregul potențial al economiei europene bazate pe date.
- **Elaborarea unei viziuni pe termen lung și a unui plan de acțiune pentru dezvoltarea și aplicarea inteligenței artificiale**, vizând, în special, identificarea unor sectoare noi și emergente de activități de afaceri și înțelegerea implicațiilor pe care noile evoluții le pot avea asupra societății.

⁶ Declarația ministerială: Trecerea cu succes la tehnologia 5G în Europa, semnată la Tallinn la 18 iulie 2017.

- **Valorificarea pe deplin a potențialului** noilor modele de afaceri: UE ar trebui să elimine obstacolele, inclusiv cele juridice, din calea înființării și extinderii unor **modele de afaceri precum platformele online**, care au dovedit deja un impact pozitiv în multe sectoare prin scăderea costului de acces pe piață și a costurilor de tranzacție, în special pentru IMM-uri. Înainte de a propune eliminarea obstacolelor juridice de exemplu prin actualizarea reglementărilor depășite, ar trebui acordată o atenție deosebită riscului de a obstrucționa potențialul de creștere al unor noi modele de afaceri.

VALORIFICAREA POZIȚIEI DE LIDER A EUROPEI ÎNTR-O ECONOMIE CIRCULARĂ ȘI CU EMISII SCĂZUTE DE DIOXID DE CARBON

UE a stabilit obiective ambițioase în domeniul energiei și climei pentru combaterea încălzirii globale. Având în vedere acest lucru, **industria trebuie să identifice sinergii între creșterea competitivității, pe de o parte, și favorizarea unei utilizări mai intense a surselor regenerabile de energie și promovarea durabilității, pe de altă parte.** Se pot valorifica oportunități semnificative de afaceri pentru furnizorii de bunuri, servicii și sisteme inovatoare, ecologice și eficiente din punctul de vedere al resurselor. Industria trebuie să fie durabilă din toate punctele de vedere atunci când abordează chestiunea tranziției și a schimbărilor structurale. UE își respectă angajamentele în temeiul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă și al Acordului de la Paris privind schimbările climatice. Aceste acorduri nu doar că sunt necesare în ceea ce privește politicile noastre privind clima, dar **vor crea totodată noi oportunități de afaceri, în special în domeniul energiei și al tehnologiilor eficiente din punctul de vedere al resurselor.** UE trebuie să consolideze eforturile noastre de a asigura că industria poate valorifica aceste oportunități. Industria UE se află într-o conjunctură favorabilă pentru a face acest lucru: Europa este lider mondial în eficiență energetică, orașe inteligente și utilizarea eficientă a resurselor. Întreprinderile din UE dețin 40 % din totalul brevetelor la nivel mondial în materie de tehnologii în domeniul energiei din surse regenerabile. Acest lucru demonstrează că deciziile și angajamentele asumate în cadrul politicii în domeniul climei și energiei pot crea, de asemenea, un stimulent pentru modernizarea industriei, oferindu-i astfel un avantaj asupra concurenței la nivel mondial, cu condiția ca rezultatele cercetării să fie transformate în succese comerciale, la prețuri accesibile.

Pentru a sprijini o schimbare oportună și rapidă în direcția unei industrii competitive durabile, trebuie pus accentul pe următoarele domenii:

- **Coordonarea procesului de dezvoltare a tehnologiilor ecologice și durabile:** Valorificarea întregului potențial al tehnologiei existente în domeniul mediului și asigurarea dezvoltării și a adoptării permanente de către industrie a celor mai bune tehnici disponibile și a inovațiilor emergente. Europa deține deja un avantaj comparativ în mai multe tehnologii ecologice. Această dezvoltare trebuie continuată prin intermediul colaborărilor în materie de noi tehnologii și inovații, de exemplu cu sprijin din partea următorului program-cadru al UE pentru cercetare și inovare (PC 9), a FEIS și a fondurilor ESI în cadrul viitorului cadru financiar multianual (CFM).
- **Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră datorate producției industriale:** Schema UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) continuă să stimuleze reducerea emisiilor de către industrie, ceea ce aduce beneficii celor care deschid calea către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon. Este necesar un accent mai puternic pe colaborarea între sectoare și pe dezvoltarea de noi tehnologii de reducere a emisiilor, astfel încât să se ajungă la un nivel și mai bun.
- **Tranziția către o economie mai circulară,** în care valoarea produselor, a materialelor și a resurselor să fie menținută în economie cât mai mult timp posibil, iar generarea de deșeuri să fie redusă la minimum.
- **Îmbunătățirea aprovizionării și a practicilor de mediu în domeniul extracției mineralelor și metalelor:** De la producția de baterii până la rețelele inteligente, mineralele și metalele sunt necesare pentru tehnologie în vederea reducerii emisiilor de carbon. Aceste minerale și metale trebuie să fie produse într-un mod durabil și în condiții de siguranță, incluzând gestionarea într-un mod sigur pentru mediu a substanțelor chimice și a deșeurilor, atât în UE, cât și în țările terțe.
- **Reducerea impactului ecologic negativ al anumitor materiale care ridică preocupări deosebite,** cum ar fi plasticul, promovând în același timp reciclarea și modelele de consum responsabil.
- **Favorizarea unei economii bazate pe conceptul bio:** Produsele obținute în mod durabil din silvicultură, agricultură și acvacultură sunt importante pentru reducerea dependenței de combustibili fosili. Aceste resurse pot juca un rol crucial într-o societate durabilă bazată pe circumstanțele specifice ale fiecărei țări.

- **Finalizarea pieței interne în domeniul energiei**, ca o condiție preliminară importantă pentru competitivitatea piețelor energiei din UE. Eficiența energetică are potențialul de a conduce la scăderea costurilor energiei și la o competitivitate sporită. Compensațiile pentru efectele indirecte asupra prețurilor energiei electrice ar trebui să fie egalizate cât mai mult posibil în cadrul UE pentru a evita fragmentarea pieței interne a mărfurilor.
- **Crearea unui mediu favorabil pentru adoptarea soluțiilor digitale în domeniul energiei**, ținând seama de apelul la acțiune din Declarația de la Tallinn privind e-energia⁷: Soluțiile digitale creează un sistem energetic centrat pe consumator și contribuie la atingerea obiectivelor UE în materie de energie și climă. Pentru a sprijini aceste evoluții, utilizarea crescândă a soluțiilor de date necesită principii de interoperabilitate de bază. De asemenea, facilitarea în continuare a soluțiilor digitale pentru producția de energie electrică și optimizarea utilizării sunt necesare pentru adoptarea continuă a energiei din surse regenerabile. În acest context, este oportună analizarea de către Comisie a modului în care diferite aspecte legate de digitalizare afectează industria pe termen lung și dacă problemele evidențiate conduc la necesitatea de a elabora strategii cuprinzătoare privind energia digitală.
- **Elaborarea unui plan de acțiune** pe baza lucrărilor inițiate de Grupul la nivel înalt pentru **industrii energointensive**.
- **Cercetare și inovare pentru creșterea competitivității UE în ceea ce privește soluțiile pentru o economie circulară și cu emisii scăzute de dioxid de carbon, precum și furnizarea și utilizarea de tehnologii durabile în industrie**, prin:
 - **Dezvoltarea „programelor de inovare cu mandate specifice”** la nivel european, orientate către soluții pentru dificultățile semnificative existente și bazându-se pe ecosisteme de inovare;
 - **Sprijinirea competitivității industriei UE prin intermediul PC9**, stimulând proiecte demonstrative la scară mai largă, de exemplu privind eficiența energetică și a utilizării resurselor la nivel industrial, precum și captarea, utilizarea și stocarea dioxidului de carbon;
 - **Asigurarea unei utilizări eficace a Fondului pentru inovare EU ETS.**

⁷ <https://www.eu2017.ee/tallinn-e-energy-declaration>

INVESTITIILE ÎN INDUSTRIILE VIITORULUI

Capacitatea de transformare și de inovare a industriei depinde, de asemenea, de o combinație adecvată a investițiilor din partea UE, a statelor membre și a sectorului privat. Pe lângă inițiativele prezentate în comunicare, sunt necesare acțiuni și în următoarele domenii:

- **Coerența dintre** următorul CFM și politicile și instrumentele de inovare trebuie consolidată. **Instrumentele financiare trebuie să fie mai bine orientate și elaborate astfel încât să asigure o mai mare complementaritate a programelor de finanțare, inclusiv PC 9, FEIS, fondurile ESI și COSME.**
- O mai bună coerență înseamnă, de asemenea, **îmbunătățirea continuă a sinergiilor dintre instrumentele UE** (de exemplu, FEIS, fondurile ESI, instrumentele BEI/FEI, Orizont 2020, COSME), precum și dintre acestea și inițiativele naționale existente. Acestea ar trebui să fie flexibile, astfel încât să se adapteze în continuu la nevoile pieței. Acest lucru presupune, de asemenea, punerea în aplicare a combinațiilor de finanțări care sunt adecvate scopului. De exemplu: 1) sprijin pentru proiecte complexe, bazate pe colaborare și apropiate de piață, care se confruntă în general cu un deficit de finanțare semnificativ. 2) în contextul proiectelor interregionale comune în materie de inovare industrială care să permită investiții comune în infrastructuri de inovare transfrontaliere comune (cum ar fi infrastructuri-pilot de ultimă generație, demonstratori cu rol de instalații comune accesibile întreprinderilor). Din această perspectivă, ar trebui dezvoltată o abordare axată pe utilizator.
- Îmbunătățirea integrării politicilor UE și coerența dintre diferitele programe de finanțare ale UE sunt obstrucționate de diferite logici de intervenție necomplementare și de complexitatea diverselor reglementări de finanțare și a altor reglementări, cum ar fi normele privind ajutoarele de stat. **Normele UE privind ajutoarele de stat ar trebui reanalizate și revizuite în funcție de necesități** pentru a se asigura faptul că sprijină cercetarea, dezvoltarea și inovarea, ținându-se seama totodată de contextul competitivității și inovării la nivel mondial.

- **Mobilizarea finanțării și investițiilor private în noile tehnologii:** Dezvoltarea de noi tehnologii în contextul digitalizării și al tranziției către tehnologii durabile necesită mari investiții de capital și, prin urmare, este nevoie să se dezvolte noi forme de finanțare inovatoare care să mobilizeze finanțare privată, de exemplu finanțare mixtă care să combine împrumuturile, garanțiile și granturile. În plus, investițiile pentru transformarea digitală a întreprinderilor ar trebui să vizeze nu numai echipamentele, ci și elementele nemateriale, cum ar fi integrarea și formarea forței de muncă. De asemenea, trebuie să se țină seama de faptul că finanțarea publică ar trebui să atragă finanțare privată și, în anumite circumstanțe, să mărească volumul fondurilor disponibile, dar nu să înlocuiască finanțarea privată.
- **Îmbunătățirea accesului la finanțare pentru întreprinderile din UE insuficient de mature, dar cu activitate intensă în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării,** prin intermediul unor condiții-cadru și, după caz, prin optimizarea și adaptarea priorităților BEI/FEI, precum și analizând dacă sunt necesare eforturi deosebite pentru asigurarea unui acces mai bun la finanțare pentru inovațiile durabile cu risc tehnologic ridicat și un orizont de investiții pe termen lung.
- **Reducerea decalajului:** întreprinderile cu creștere rapidă pleacă deseori în afara granițelor în căutarea de capital pentru creștere sau pentru finanțare în etapele ulterioare. Instrumentele financiare europene ar trebui să contribuie la reducerea decalajului dintre capitalul de risc pentru etapa inițială și finanțarea pentru creștere în etapele ulterioare.
- **Dezvoltarea în continuare a pieței europene de capital de risc:** Inițiativele cu capital de risc, cum ar fi fondul de fonduri paneuropean cu capital de risc, aflat în gestiune privată, precum și alte inițiative similare ar trebui să fie susținute. Cu toate acestea, înainte de introducerea oricărei noi inițiative financiare în acest domeniu, UE ar trebui să câștige experiență de pe urma celor existente. În același timp, este necesar să se dezvolte în continuare cadrul de reglementare [de exemplu, privind fondul european cu capital de risc (EuVECA)] în vederea eliminării obstacolelor nejustificate din calea investițiilor transfrontaliere cu capital de risc. UE are nevoie de capital pe termen lung, în special de pe piețele mondiale.

- **Pregătirea următorului CFM ar trebui să vizeze simplificarea**, pentru a se evita birocrăția și costurile inutile pentru participanți. **Ar trebui urmărit un flux neîntrerupt de finanțare dinspre granturi către instrumentele financiare ale UE. În același timp, toate noile inițiative financiare ar trebui să se bazeze pe o evaluare și pe o analiză a pieței ex ante solide.** Entitățile UE ar trebui să efectueze analize foarte atente înainte să introducă noi instrumente financiare publice, ceea ce înseamnă că bugetul UE nu ar trebui să fie supus niciunui risc inutil.

INOVAREA INDUSTRIALĂ

Instrumentele UE pentru politica industrială și de inovare trebuie să fie mai bine aliniate pentru a-și maximiza efectul. Ar trebui să se acorde prioritate procedurilor accelerate pentru activitățile în cazul cărora Europa are avantaje concurențiale și ar trebui să se accelereze distribuirea tehnologiilor disruptive și a noilor modele inovatoare de afaceri.

- Ca inițiativă-cheie axată pe inovarea industrială, **următorul program-cadru de cercetare al UE ar trebui să poată transforma mai rapid cercetarea în inovare și inovarea în activități comerciale.** Acesta ar trebui să sprijine diferite forme de inovare și să implice cât mai devreme posibil utilizatorii finali în proiecte de cercetare.
- **Este esențial ca următorul program-cadru de cercetare al UE să sprijine, de asemenea, competitivitatea industrială a UE**, concentrându-se asupra dificultăților cu care se confruntă în prezent industria: digitalizarea și tranziția către tehnologiile durabile.
- Instrumentul reprezentat de **proiectele importante de interes european comun (PIIEC)** ar trebui explorat în continuare și ar trebui identificate noi domenii cu potențial.
- Pentru a **spori accesul întreprinderilor la cele mai recente cunoștințe, expertiză și servicii în domeniul tehnologiei**, ar trebui să dezvoltăm în continuare cooperarea acestora cu infrastructurile tehnologice și cu centrele de inovare. Aceasta include înființarea unor **instalații europene pentru demonstrații și testare**, în care întreprinderile să își poată testa cele mai recente produse inteligente și sisteme de fabricație, precum și crearea **de rețele și de clustere** pentru a ajuta întreprinderile să își găsească parteneri și să acceseze lanțuri valorice. Disponibilitatea fondurilor structurale pentru finanțarea acestor instrumente a fost și rămâne esențială atât în regiunile dezvoltate, cât și în cele mai puțin dezvoltate.

- **Înființarea unor centre de inovare (digitală), a unor zone de experimentare**, de exemplu spații de testare în materie de reglementare la nivelul statelor membre și al UE, **precum și a unor centre pentru demonstrații și dezvoltare**. Acest lucru va ajuta antreprenorii, mai ales IMM-urile și întreprinderile nou-înființate, să obțină un prag redus pentru accesul la instalațiile de experimentare și de testare.
- **Consolidarea și promovarea de noi parteneriate public-privat**, inclusiv implicarea marilor corporații, precum și a IMM-urilor, pentru a asigura că noile produse și procese inovatoare ajung pe piață.
- **Punerea în aplicare a conceptului de specializare inteligentă** ar trebui să fie mai bine direcționată în toată Europa, pentru a crea sinergii între regiuni și între diferite domenii de politică și pentru a dezvolta noi abordări ale modernizării industriale, în vederea eliminării decalajului în materie de inovare și productivitate și a asigurării faptului că economia europeană își consolidează competitivitatea.
- **Politica europeană privind clusterelor** trebuie dezvoltată în continuare. Aceasta ar trebui să reunească clusterelor regionale în clusterelor paneuropene de clasă mondială, bazate pe principiile specializării inteligente și internaționalizării. Inițiativele existente ar trebui extinse pentru a sprijini apariția unor noi lanțuri valorice în întreaga Europă.
- Este necesară o abordare mai strategică a achizițiilor publice, **utilizându-se achizițiile în domeniul inovării** ca instrument pentru stimularea dezvoltării de noi soluții și produse.
- **Promovarea și stimularea colaborării** între întreprinderile mici și cele mari, pentru a permite o extindere și o adoptare sporită a inovațiilor și pentru a avansa în cadrul lanțului valoric.
- **„Principiul inovării” ar trebui să se aplice tuturor reglementărilor europene**, ceea ce presupune luarea în considerare a impactului asupra cercetării și inovării în cadrul procesului de elaborare și de revizuire a reglementărilor în toate domeniile de politică. Noile reglementări ar trebui să țină seama de posibilele lor efecte asupra capacității de inovare a economiilor europene, axându-se, de exemplu, pe obiectivele și nu pe mijloacele lor și optând pentru formulări neutre din punct de vedere tehnologic.

DIMENSIUNEA INTERNAȚIONALĂ

O politică comercială și de investiții deschisă și eficace este piatra de temelie a competitivității mondiale a industriei UE. Cu toate acestea, competitivitatea mondială a industriei UE depinde nu doar de evoluțiile de pe piața internă și din dreptul UE, ci și de tendințele la nivel mondial, de reglementările internaționale și de politicile comerciale și industriale ale țărilor terțe. Este esențial ca UE să creeze un cadru comercial internațional modern și bazat pe norme, care să permită industriei UE să participe la lanțurile valorice globale în condiții de concurență echitabile, oferind, în același timp, garanția că UE rămâne o piață atractivă și o destinație pentru investițiile străine. În același timp, UE ar trebui să depună eforturi pentru combaterea tendințelor protecționiste care afectează industria UE în amonte și în aval, atât pe plan intern, cât și în străinătate.

- **O rețea de acorduri comerciale pentru a garanta securitatea juridică a activităților comerciale**

Existența unor relații comerciale stabile și bazate pe norme este esențială pentru competitivitatea noastră la nivel mondial, permițând securitate juridică pentru industrie. Rețeaua de acorduri comerciale ale UE, atât multilaterale, cât și bilaterale, ar trebui să asigure continuitatea activităților comerciale pentru industria UE. Prin urmare, este esențial ca procesul de încheiere a acordurilor comerciale și de investiții ale UE să fie accelerat, dar nu în detrimentul domeniului lor de aplicare și al calității lor. În acest sens, este important ca acordurile comerciale ale UE să asigure condiții mai bune pentru bunuri, servicii, investiții și achiziții publice, promovând, în același timp, aspectele legate de mediu și de schimbările climatice.

- **Dispoziții moderne care să reflecte tendințele industriale la nivel mondial**

Acordurile comerciale ale UE ar trebui să reflecte în mod suficient interesele ofensive și defensive ale UE și să asigure că dispozițiile sunt adecvate pentru realitatea industrială și comercială a secolului 21. Acordurile ar trebui să asigure nu numai capacitatea de export a industriei noastre, ci și accesul la materii prime și la alte materiale de fabricație, precum și capacitatea industriei UE de a multinaționaliza și de a proteja aceste investiții în străinătate, de a recunoaște importanța comerțului cu servicii, inclusiv ca parte a lanțurilor valorice globale aferente procesului de fabricație, precum și de a se asigura că fluxurile de date dinspre și între țări terțe, necesare pentru organizarea eficace a proceselor comerciale, nu sunt obstrucționate.

- **Punerea în aplicare efectivă a acordurilor comerciale**

Cadrul oferit de acordurile comerciale multilaterale și bilaterale ale UE sprijină industria UE numai dacă este pus în aplicare cu fermitate. În acest sens, este esențial să fie intensificate atât eforturile de identificare, împreună cu industria UE, a obstacolelor specifice în calea accesului pe piață, care creează neajunsuri întreprinderilor europene în țări terțe, cât și eforturile de soluționare a acestora. UE dispune de mai multe instrumente, de la demersuri diplomatice până la soluționarea bilaterală și multilaterală a litigiilor și utilizarea Regulamentului UE privind obstacolele în calea comerțului, iar acestea ar trebui să fie folosite în mod activ.

- **Îmbunătățirea schimbului de informații cu industria**

Industria, în special IMM-urile, ar beneficia considerabil de o mai bună imagine de ansamblu asupra obstacolelor în calea accesului pe piață identificate în țările terțe. Prin urmare, cooperarea în cadrul Comitetului consultativ pentru accesul pe piață și lucrările referitoare la baza de date privind accesul pe piață ar trebui să continue și ar trebui să fie extinse inclusiv la comerțul cu servicii și la achizițiile publice.

- **Combaterea practicilor comerciale neloiale prin reglementări autonome**

Concluziile Consiliului European din iunie 2017 reamintesc faptul că comerțul nu poate fi liber decât dacă este și echitabil. În acest context legiuitorii, Consiliul și Parlamentul European, dezbate în prezent modernizarea instrumentelor de apărare comercială ale UE, precum și o propunere de cadru privind examinarea investițiilor, care ar putea consolida capacitatea UE de combatere a practicilor comerciale neloiale și a distorsiunilor de pe piață într-un mod compatibil cu normele OMC.

PARTENERIAT CU STATELE MEMBRE, CU REGIUNILE, CU ORAȘELE ȘI CU SECTORUL PRIVAT

Dezvoltarea și punerea în aplicare în continuare a strategiei industriale a UE vor fi realizate cu succes numai dacă diferitele entități colaborează și se angajează activ într-un dialog cu toate părțile interesate la nivel european, național, regional și local. Dacă există implicare din partea tuturor, rezultatele obținute vor contribui la consolidarea substanțială a competitivității sectorului industrial al UE.

În acest context, Consiliul Competitivitate din 30 noiembrie 2017 va solicita Comisiei **să ia în considerare un mecanism concret de monitorizare eficace a punerii în aplicare a strategiei și să prezinte la intervale regulate Consiliului Competitivitate rapoarte privind progresele înregistrate, în perspectiva reuniunilor din primăvară ale Consiliului European, începând din 2018 și să adapteze strategia, dacă este necesar, pentru a răspunde evoluției condițiilor cu care se confruntă industria.**

Mecanismul de guvernanță pentru strategia industrială a UE (și anume Ziua anuală a industriei UE, noua Masă rotundă la nivel înalt privind industria) trebuie să contribuie la discuțiile din cadrul Consiliului Competitivitate și al Consiliului European, dar în prezent alinierea acestora rămâne neclară. Pentru a crea legătura dintre elaborarea politicilor și punerea în aplicare a acestora la nivelul UE, al statelor membre și la nivel regional, Consiliul trebuie, de asemenea, să fie implicat activ în lucrările Mesei rotunde la nivel înalt privind industria. De asemenea, este esențial să se utilizeze formatele deja existente și să se asigure că lucrările nu sunt dublate. Discuțiile în vederea identificării celui mai bun mecanism de monitorizare pentru strategia industrială a UE trebuie să continue.
